

PM Sociala konsekvensanalyser (SKA) och barnkonsekvensanalyser (BKA)

Detaljplan för bostäder och verksamheter vid Hälleflundregatan

2024-02-02

Innehåll

Inledning	3
Planens syfte	3
Bakgrund.....	4
Sociala förutsättningar.....	4
Social komplexitetsnivå	5
Arbetsmetod.....	6
Inventering och tidigare dialoger	7
Fördjupad inventering.....	9
Workshop 1 och 2.....	9
Barnperspektivet	17
Åtgärder och konsekvenser.....	18
Genomförande	19
Sammanfattning	20
Processerna	20
Planförslaget.....	21
Fortsättning återkoppla och utvärdera.....	21

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
2024-01	1.0	Denna PM har upprättats inför en andra granskning. Inventeringsdelar som ingått i planbeskrivningen har lyfts in i sin helhet till denna PM; processarbetet med sammanställning av inventering, bearbetning av förslag samt konsekvensbeskrivning och med uppföljning av åtgärdsplan	Reviderad efter genomgång och korrektur.
2024-02-02	1.1	Justerad PM	Reviderad efter genomgång och korrektur

Inledning

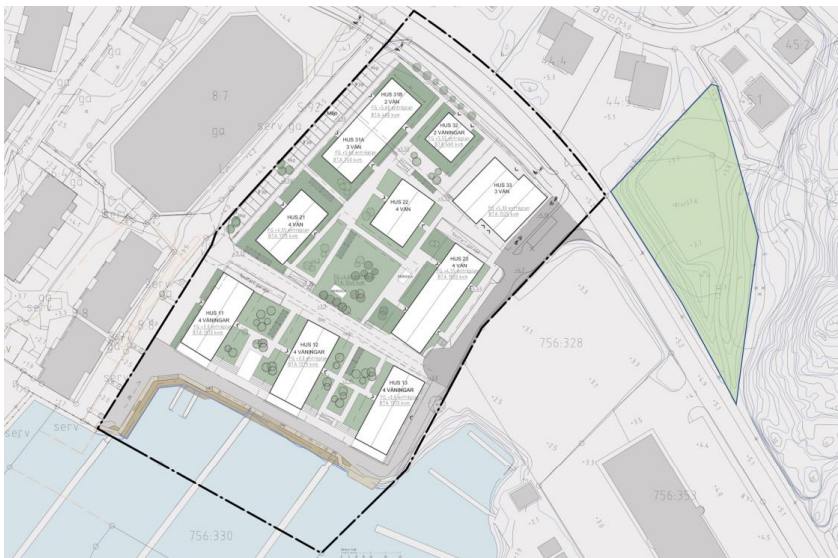
Göteborgs stad har verktyg och arbetssätt som syftar till att stärka sociala perspektiv och barnperspektiv i planering och gestaltning, det är de sociala konsekvensanalyserna och barnkonsekvensanalyserna. Det handlar om att systematiskt belysa behov, värden och brister i den miljö som ska förändras, och låta detta vara en del av utgångspunkten för planeringen och väsentlig del av arbetet med en ny detaljplan. Analyserna är en gemensam process för staden där vi förvaltningsövergripande delar på ansvaret samt i samverkan med de externa parterna i olika skeden.

Arbetet med de sociala konsekvensanalyserna (SKA) och barnkonsekvensanalyserna (BKA) är en integrerad del av arbetet med en ny detaljplan. Upplägget är att göra en preliminär bedömning av detaljplanens komplexitetsnivå gällande de sociala frågorna för att hitta lämplig metod för att påbörja processen att arbeta in de sociala aspekterna i planarbetet. Metodiken kan se olika ut, dock följer vi tydliga steg – *inventering- målformulering- åtgärder och konsekvensbeskrivning* – som på ett iterativt sätt arbetas in med alla övriga avvägningar inom planarbetets lämplighetsprövning.

Detta PM är en sammanställning av inventering, detaljplanens uppsatta mål, stadens respektive exploatörens, konsekvensanalys av förslaget samt åtgärdsförslagen som har förordats inom SKA/BKA-processen.

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva bebyggelsen ska bidra till att utveckla Fiskebäcks hamnområde genom att tillföra verksamheter, bostäder i ny bostadsform, tillföra nya stråk och stärka en grön- och blåstruktur i kust/hamnnära läge och samtidigt säkra allmänhetens tillgång till kustlinjen.

Bild Planillustration framtagen av Arkitektbyrån design. Illustrationen visar en möjlig utveckling av planområdet för kvartersmark respektive allmän plats, där allmänt tillgänglig kvartersgata i öster och strandpromenaden i söder kopplar an till den allmänna platen i form av Hällefjordregatan i norr och den bostadsnära parken (utanför planområdet) i grönt.

Bakgrund

En detaljplan för bostäder och verksamheter vid Hälleflundregatan tas nu fram av Stadsbyggnadsförvaltningen med syfte att omvandla detta område från ett verksamhetsområde till en förlängning av den bostadsbebyggelsestruktur som vuxit fram utmed Fiskebäcks hamnområde. Här ämnas dock även ges ett utrymme för befintliga verksamheter att delvis vara fortsatt verksamma på plats samt möjlighet för nya att etablera sig. Fastigheten Fiskebäck 8:1, som omfattar planområdet, uppfattats som öppen av boende som promenerar genom området samtidigt som småbåtshamnens verksamhet har pågått då med risker att beträda området. Idag (under 2023) har fastigheten stängslats in.

Bild. Foto, vy från norr med infarten från Hälleflundregatan, befintligt verksamhetshus till höger och småbåtshamnen skymtas i bakgrunden.

För att detta arbete ska bli förankrat i verklighetens Fiskebäck och den vardag som infinner sig här så behöver vi uppmärksamma de sociala aspekterna och där ibland är barnens perspektiv en väldigt viktig indata att få med sig för att skapa förutsättningar för en god gestaltad livsmiljö som upplevs trygg och bidrar till en hållbar stadsutveckling.

Sociala förutsättningar

Fiskebäck är stadsdel och primärområde i Göteborg. Fiskebäcks hamn och Fiskebäcksbadet spelar en viktig roll i området. Fiskebäcks hamn är Sveriges största fiskehamn och sysselsätter många och Fiskebäcksbadet är ett populärt utflyktsmål.

Dagens Fiskebäck domineras av småhus, villor och radhus. Fördelningen är 86% småhus, 9% bostadsrätter och endast 5% hyresrätter.

Bostadsbyggande mellan 2006–2018 har bestått av bostadsrätter. Under 2010-talet vid hamnen väster om aktuellt planområde, kompletterades området med flerbostadshus innehållandes 160 bostadsrätter.

Karta indelad i Primärområden där Fiskebäck är markerad.

Idag bor det cirka 7600 invånare i Fiskebäck (Statens statistiska Centralbyrå, SCB 2018). Inom berört basområdet (50153) bor det 359 invånare. Befolkningsutvecklingen har dock i genomsnitt gått ner sedan mätningen 2011 och 2018 var det lägre än genomsnittet, cirka 300 personer mellan åren 2011 och 2018.

Åldersfördelningen inom före detta stadsdelsnämnd (SDN) och stadsdel visar på en marginell skillnad i fördelningen. Jämfört med Göteborg i stort skiljer det sig för andelen inom spannet ålder 20-64 år, här är andelen 14% lägre i Fiskebäck. Detta spann brukar motsvara den arbetsföra befolkningen. Befolkning äldre pensionärer, 75 år uppåt, skiljer sig också och är några procentenheter högre; 3% högre jämfört med de övriga basområdena inom stadsdelsnämnden och 5% jämfört med hela staden. Andel invånare med utländsk bakgrund är 11% jämfört med 24% för Västra Göteborg och 36% för hela Göteborg. Utlandsfödda är lågt. Hushållen i området består till cirka 37% av barnfamiljer.

Gällande utbildning har befolkningen i Fiskebäck en hög eftergymnasial utbildningsnivå och den är högre för kvinnor. I förhållande till Västra Göteborg och hela staden är nivån också högre, både för kvinnor och män samt bland personer med svensk och utländsk bakgrund. Dock är skillnaden större om jämförelsen görs endast inom befolkningen med utländsk bakgrund. Utbildningsnivån för denna grupp är också högre här än för övriga staden.

Arbetsföra i arbete är 14% högre än för Göteborg. Den höga förvärvsfrekvensen ligger lika för kvinnor och män. För befolkningen med utländsk bakgrund är siffran också högre inom stadsdelen än för resten av staden.

Arbetslösheten bland 18-64-åringar är 2%, 4 % för Västra Göteborg och 6% för Göteborg (2018). Samma fördelning gäller för både män och kvinnor. För svenskfödda är siffrorna relativt lika inom stadsdelsnämnden, stadsdelen och staden, cirka 2-3%. Inom stadsdelen ligger arbetslösheten på 4% för utlandsfödda, vilket ger små skillnader mot svenskfödda men större differenser i jämförelse med övriga Göteborg som ligger på 11%. Ungdomsarbetslösheten har haft en minskande kurva sedan 2011. Den låg på 2% 2018. Prognosen ligger ungefär samma som för övriga Göteborg.

Medelinkomst är i snitt högre än övriga staden men skillnaderna mellan kvinnor och mäns löner är också tydlig. Ohälsotalet är relativt lågt i jämförelse med hela Göteborg. Valdeltagandet är högt. Bilinnehavet är högre i detta område än i övriga Göteborg (*Information hämtat från Göteborgs stads statistikdatabas*).

Social komplexitetsnivå

Den sociala komplexitetsnivån bygger på en analys och reflektion kring planens sociala påverkan och ska fastställas tidigt, i förprövningen.

Planens sociala komplexitetsnivå bedömdes till nivå 3.

Den fastställda sociala komplexitetsnivån ska ses som en riktlinje genom hela projektet där eventuella avsteg och förändrade förutsättningar ska diskuteras och dokumenteras. Skillnaden mellan nivåerna gäller även omfattningen på de olika utredningar, aktiviteter och metoder som genomförs inom processen.

Kort om social komplexitetsnivå 3

Social komplexitetsnivå 3 - En större plan med bostäder och/eller samhällsfunktioner som bedöms innehålla sociala utmaningar och målkonflikter.

Som lämplig metod för planer med en komplexitetsnivå på 3 anges att:

”Nivå 3: Lämpliga metoder för tidig inventering är att läsa relevanta avsnitt i ÖO, FÖP och LUP samt att föra dialog med ansvariga utvecklingsledare för det aktuella området. Dialog med människor med relation till platsen, till exempel boende, eventuell skola, föreningar och liknande, bör genomföras tidigt i inventeringsarbetet.”

Arbetsmetod

Sociala konsekvensanalyser är en bedömning som tas fram genom en process och processledarrollen kan tas av olika förvaltningar inom detaljplanarbetet i det här fallet har stadsbyggnadsförvaltningen initierar processen inom ramen för planarbetet i samverkan med projektet -och exploatörsgruppen.

Inom de sociala konsekvensanalyser ser vi på frågor som vi låtit dela in i följande teman i enlighet med det arbetsmaterial som tagits fram för SKA/BKA-verktygen i staden (SKA/BKA-matrisen):

Teman från SKA/BKA-matrisen med respektive tema, därtill kopplas de till geografiska nivåer.

Denna sammanställningen visar på hur inventeringarna kan leda till konkreta åtgärdsförslag som slutligen förs över till genomförandeskedet för att säkerställa att planens måleffekter nås, främst med hänsyn till de allmänna intressena genom utbyggnad av allmän plats.

Inventering och tidigare dialoger

Inventeringsarbetet och skede för Hälleflundregatans detaljplan påbörjades med en insamling av befintligt kunskapsunderlag i form av den *Lokala utvecklingsprogram, västra Göteborg, 2017 (LUP)*, framtagen av dåvarande stadsdelsförvaltningen (genom stadsutvecklare), i västra Göteborg. Inom ramen för detta arbete genomfördes även barn och ungdomsdialog. Barnperspektiv för stadsdelen med mål och förslag till åtgärder nämns i LUP:en, påpekade förutsättningarna har följt med det aktuella planarbetet.

Exploatörens framtagna medborgardialogarbete genomfördes inom pilotsarbetets förstudie som föregick den formella planprocessen (detaljplanen är en pilot för s.k. utökad exploatörmedverkan), förutsättningar från tidigare beslut samt underlag insamlat under planarbetet. Där till har workshops hållits mellan stadens olika förvaltningar och i samverkan med exploatörerna.

Här nedan redovisas sammanslagen och sammanfattad inventering från de ovannämnda kunskapsunderlagen. Egenskaperna och synpunkterna är ordnade utifrån de tematiska värden i SKA/BKA-matrisen och delvis belyser geografiska stadskalor.

Sammanhållen stad

Fiskebäcks hamn och badplats är viktiga mål inte bara för stadsdelen utan för staden i stort.

Området har behov av bostäder, kompletterande boendeformer för barnfamiljer och yngre. Omgivande gatu- och cykelnät samt Hälleflundregatan är viktiga stråk. Hälleflundregatan bedöms dock som en trafikbarriär, främst för barn.

För att öka tillgängligheten och mobiliteten i området finns ett behov av att bygga ut gång- och cykelvägsnätet och stärka kollektivtrafiken.

Det finns behov att utveckla grön- och blåstruktur samt stråk inom planområdet och till närmiljön. Idag finns det brist på grönska och allmänhetens tillgänglighet till kajer och vattnet behöver säkerställas. Stråk till närliggande parker och natur och deras sociotopsvärden för vila, mötesplats och rekreation är resurs att ta tillvara och utveckla.

Samspel och lek

Ur barn och ungas perspektiv har det i samband med ny bebyggelse pekats ut ett behov av trygga gårdar med sammanhängande ytor med möjlighet för lek för både mindre och större barn. Stadens grönstrategier pekar på behov av bostadsnära park, där bostadsnära innebär inom 300m från bostaden. Därtill syns ett behov av ytor med god tillgång till naturlig grönska och även iordningställda lekplatser och rekreationsytor.

Park och grönområden för rekreation och vila finns tillgängliga i närmiljön och i stadsdelen, exempelvis Fiskebäcksbadet, cirka 500 meter från planområdet, som även är ett besöksmål från staden i stort.

Utpekade resurser har potential att stärkas och utvecklas (se rubriken sammanhållen stad för tillgänglighet).

Vardagsliv

Nya bostäder genererar ett behov och samtidigt skapar ett underlag för ett förbättrat utbud av kollektivtrafiken. Det finns ett behov av att mobilitetsåtgärder behöver säkerställas för att minska biltrafiken i detta barnfamiljstata område. En identifierad risk är att områdets läge gör att kollektivtrafiken inte är konkurrenskraftig gentemot bilen. Långt till både skolor och service, riskerar att leda till ett ökat bilresande (stadsdelen har redan högt bilinnehav). Behovet av en förbättrad kollektivtrafik kan ses finnas även till målpunkten Fiskebäcks hamn så som en stor arbetsplats i stadsdelen. Ur barn och ungdomsdialogen har det framkommit att det finns behov av fler övergångsställen och fler bättre underhållna gång- och cykelvägar. Bussarna här går för sällan, Västtrafik måste bli bättre på att hålla tidtabeller. Ungdomar vill främst påverka giltighetstider för busskorten för att ges möjlighet att resa kollektivt kvällar och helger.

Vad gäller mötesplatser så pekas enligt det lokala utvecklingsprogrammet (LUP) fram att kyrkan fyller en viktig social funktion och erbjuder mötesplatser för alla åldrar. Stadsdelen har flera kyrkor och pekas ut som den kyrkotätaste stadsdelen, ändå pekas behov av mötesplatser särskilt ut för äldre och unga.

Inom planområdet finns cirka 25 företag som gör området till en stor arbetsplats under vardagar och helger. Regionalt och statligt utgör hamnen en viktig funktion och är utpekad som riksintresse för yrkesfiske.

Identitet

Fiskebäcks hamn är en central del av identiteten för kuststräckan och för de närboende. Hamnen, industrin och småbåtslivet utgör alla viktiga värden att bevara för Fiskebäcks identitet. Fiskebäcks historia kring fiske och fiskarfamiljer sträcker sig i flera generationer. Regionalt och statligt utgör hamnen en viktig funktion och är utpekad som riksintresse för yrkesfiske.

Gestaltning och anpassning till hamnkaraktär pekas ut som viktiga värden att utveckla. Befintliga maritima verksamheter är en stark del av området **karaktär**. Stora delar av Fiskebäck är präglad av närheten till hav, klippor, och natur. Verksamhet och aktivitet i Fiskebäck kretsar i hög utsträckning kring båtlivet och fisket men saknar idag en utvecklad närservice. De många kyrkor kan också ses som en del av stadsdelens identitet. Kyrkan fyller även en viktig social funktion och erbjuder mötesplatser för alla åldrar. (Enligt lokala utvecklingsprogrammet (LUP).

Hälsa och säkerhet

Hamnens befintliga verksamheter är källa för risker. Det är otrygga och osäkra miljöer för barn och unga. Säkerheten bör ses över och att förbättringsåtgärder vidtas kring gång- och cykelvägar till skolor och friluftsområden för att stärka rörlighet för barn i trafikmognadsålder. I barn och ungdomsdialog för Fiskebäck (Påvelund ingår i basområdet) finns en bild av att man trivs och känner sig trygga i stadsdelen. Ungdomar boende i Fiskebäck visar att de generellt är trygga och de angav att de sällan upplever skolvägen som otrygg. Klimatanpassning för vindutsatt boende i kustnära läge påpekas.

Fördjupad inventering

Workshop 1 och 2

En workshop har genomförts på tjänstemannanivå med inbjudna förvaltningar som bland annat är medlemmar av projektgruppen för den aktuella detaljplanen samt fastighetsägaren och tillika exploatören.

Syftet med workshopen var att utifrån ett förvaltningsperspektiv, med fokus på barnperspektivet, samt exploatörs intressen och kunskap av området fördjupa inventeringen av befintliga värden samt aktualisera behov och brister som kan finnas inom planområdet och närmiljön idag. I nästa steg analysera och konsekvensbeskriva den föreslagna planstruktur och gestaltungs-förslag som stöd för revideringar och skapa underlag för åtgärdsförlagen.

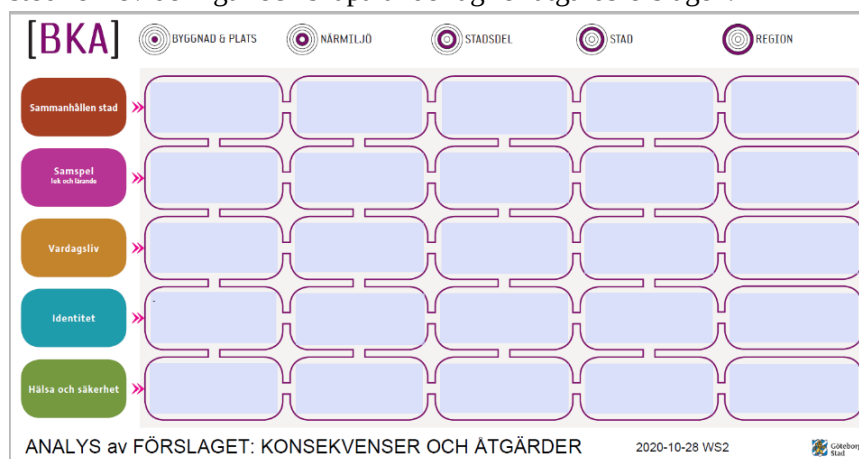

Bild ovan, SKA/BKA-matrisen.

Workshoparna genomfördes digitalt då detta begav sig under pandemins mer restriktiva period, då sociala kontakter skulle hållas till ett minimum. Som arbetsmaterial på workshopen användes SKA/BKA-matrisen för att poängtera teman och geografiska nivåer samt strukturera och dokumentera svar.

Workshop 1 - Nulägesinventering

- Vilka kvaliteter/brister finns i området idag?
- Vilka kunskapsunderlag har vi befintligt att tillgå och vad saknas?

Workshop 2 - Analys av förslaget

- *Konsekvenser och åtgärder:*
Vilka kvaliteter/brister förstärks eller tillkommer i och med den nya planen?
- *Hur kan man åtgärda brister eller se till att kvaliteter stärks eller uppnås?*

Här nedan sorteras och återges den inskaffade kunskapen, synpunkter och förslag från workshoparna. SKA/BKA matrisens struktur används med teman/värden: *sammanhållen stad, samspel och lek, vardagsliv, identitet och hälsa och säkerhet*. Värdena undersöks i sin tur i förhållande till fem geografiska skalor: *byggnad och plats, närmiljö, stadsdel, stad och region*. Underlaget följer med inför för att åtgärder tas fram och prövas, och som behövs för att stärka/ förverkliga de sociala aspekterna inom planområdet och områdespåverkan. Åtgärder utanför planarbetet får bedömas vidare hur de ska fördelas med hänsyn till åtgärden och ansvarsområde. Viktigt är att lyfta alla aspekter och att tankar och prioriteringar eftersom de utgör viktigt underlag för politiska beslut.

Sammanhållen stad

Byggnad och plats

- Förslaget innehåller bostäder vilket bidrar till att åtgärda bostadsbristen och skapar ett tillägg i området med en underrepresenterade bostadsformer i Fiskebäck. Det kan även innebära en komplettering med lägenhetsstorlekar som saknas i omgivningen (dock inget som styrs av detaljplanen). Inom delar av byggrätterna ges också möjlighet att bygga verksamhetslokaler för olika ändamål som skapar variation av funktioner som stödjer stadslivet och skapar potential för en lokal centrumutveckling.
- Bostadsgårdar har anpassats utifrån skala och innehåll efter den huvudsakliga identifierade målgruppen, barnfamiljen.
- Nya bebyggelsen bidrar till sammanhållen stad mot befintliga omgivande stråken. Utåtriktade entréer utformas mot Hälleflundregatan och mot de mindre kvartersgator i väst och öster för att skapa förutsättningar för levande gaturum. Bebyggelsens orientering mot kvartersgatorna medverkar till en positivt social kontroll då entréer och fönster skapar ”ögon” och på så sätt förhoppningsvis stärker den upplevda tryggheten. Dessa kvartersgator blir också tydliga kopplingar ner mot vattnet. I mitten av kvarteren anläggs ett genomfartsstråk som kan bli en genväg för gående genom bostadskvarteren.
- Åtgärder inom planområdet införs för att säkerställa utemiljöer och ytor för vistelse, med vikt på bostadsgårdarna.
- Mobilitetsåtgärderna har tagits fram för att främja för ett hållbart resande. Åtgärderna regleras genom avtal mellan kommun och exploatör.

Närmiljö

- Målsättningen är att integrera den nya bebyggelsen för att motverka upplevelsen av ett isolerat område. Kvarteren och stråken görs sammanhängande till omgivande kvarteren i väst och övriga närmiljön genom ny gestaltning av de befintliga stråken som omger planområdet samt etablering av nya stråk. Förslaget gör det möjligt att utöka allmän plats för gång- och cykelbana. Nytt övergångsställe underlättar möjligheterna att korsa Hälleflundregatan och medger på så sätt en tryggare trafikmiljö.
- Hälleflundregatan (huvudgata) har stärkts och gjorts mer tillgängligt i och med att entréer orienterats mot gatan samt möjligheten att etablera servicefunktioner hitåt. Hälleflundregatan stärks även på så sätt att gatans bredd har utvidgats för att gå i liv med den rekommenderade bredd som angivits för bussar i kollektivtrafiken.
- Kvartersgatorna fungerar som viktiga förbindelser till den nya strandpromenaden som ger allmänheten tillträde till vattnet från Hälleflundregatan.
- För planarbetet kvävs att mobilitetsåtgärder implementeras för att komplettera viss brist för fullgod kollektivtrafik.
- Förslaget kan innebära en komplettering med variation av möjliga boendeformer och av lägenhetsstorlekar som saknas i området idag.
- Föreslagen struktur med öppna sammanlänkade bostadsgårdar kan bidra till möten mellan grannar och skapa möjligheter för samspel och lek.
- Allmänhetens tillgänglighet till vattnet säkras genom att anordna allmän platsmark vid vattnet i form av en strandpromenad. Den bidrar till att förlänga den befintliga promenaden vid vattnet i väster. Strandpromenaden blir en viktig mötesplats både för boende och besökare från närområdet och stadsdelen och möjligen staden i stort.
- Hälleflundreplan rustas upp och tillgodoser behovet av bostadsnära park och bidrar med att utveckla grönområden i anslutning till planområdet.

Stadsdel

- Planen bidrar till en mer sammanhållen stad på lokal stadsdelsnivå i och med att stråken har givits en tydligare sammankoppling och kontinuitet. Det stärker och strukturerar gångflöden från och till området och kan stärka platsens läge i stadsdelen. Centrumfunktioner och utåtriktade entréer och verksamheter i delar av planområdet antas bidra till det lokala vardagslivet med plats för att strosa, mötas, vila och cykla. Att utöka allmän plats för gång och cykel med nytt övergångsställe medger tryggare trafikmiljö, vilket också ger en minskad barriäreffekt mot omgivande områden.
- Genomförande av förslaget kan tillföra nya bostäder till stadsdelen i form av flerbostadshus, stadsvillor och radhus. Genom att det i plankartan reglerats för användningsbestämmelse för handel, kontor och centrumverksamhet så möjliggörs det för att i fortsättningen ha kvar befintliga verksamheter samt möjligheten att etablera nya. Kollektivtrafik kan stärkas till området då nya bostäder och verksamheter tillför nytt reseunderlag. Möjligheten att åtgärda detta ligger utanför detaljplanens befogenheter. Dock bedöms det vara

behövligt ur barn och ungas möjlighet att röra sig trygg och tillgängligt från stadsdelen till övriga staden.

Stad

- Kollektivtrafik kan stärkas till området då nya bostäder och verksamheter tillför nytt reseunderlag. Ansvar att åtgärda detta ligger utanför planområdet. Dock bedöms det vara behovligt att stärka kollektivtrafiken ur äldre barn och ungas möjlighet för att röra sig självständigt, trygg och tillgängligt från stadsdelen till övriga staden. Kompensation av mobilitetsåtgärder inom planområdet kan motverka ökade trafikflöden till och från området. Mobilitetsåtgärderna avser att främja ett hållbart resande då området redan idag har ett högt bilinnehav men även att motverka bristen i kollektivtrafikförbindelserna. Åtgärderna enligt mobilitetsutredningen innebär bland annat ett startpaket till nyinflyttade med information om hållbart resande, löpande information om mobilitet, tidsbegränsade kollektivtrafikkort (30 dagar) till nyinflyttade, extra god cykelparkering med tillgång till cykelpump och parkeringsplatser för lastcyklar. Högst 50% av bilparkeringarna är fasta/personliga, parkering hyrs och redovisas separat, samt specifika parkeringsplatser öronmärkta för bilpool.

Region

- För att bidra till en sammanhållen region och goda resvanor bör pendling från och till området underlättas genom att stärka kollektivtrafiken, sådan åtgärd ligger dock utanför vad som är möjligt att styra i planarbetet.

Samspel

Byggnad och plats

- Åtgärder regleras i plan för att säkerställa kvalitativa ytor för lek och samspel inom utemiljö dels inom planområdet men också i direkt anslutning till området. Då inte tillräckliga friytor säkras inom planområdet för att tillgodose behov av bostadsnära park så avtalas mellan kommun och exploatör om upprustning av befintlig parkyta strax norr om planområdet inom den så kallade Hälleflundreplan.
- Den utökade gång- och cykelbanan längs Hälleflundregatans i anslutning till platsen skapar viss förstärkning av gång- och cykelstrukturen som är så viktig för barn och ungas rörlighet. En god utformning av stråken skapar förutsättningar att nå andra resurser för möten lek och utevistelse i närområdet på ett trafiksäkert sätt.
- Närhet till vattnet är en viktig kvalitet på platsen. I förslagets södra del skapas en allmänt tillgänglig strandpromenad inom allmän plats som kopplas till den befintliga strandpromenaden i väster. Stor omsorg behövs för utformningen av miljön i närhet till vattnet. Utformningen av strandpromenaden har till exempel stor påverkan på yngre barns möjlighet att upptäcka delar av området.

- I och med den nya byggnationen sker omdaning av platsen med nya användningar och funktioner och skapar en mer trafiksäker miljö för barn och unga att röra sig i.

Närmiljön

- Barns och ungas gestaltade livsmiljöer har pekats ut som viktiga områden att ta hand om i planförslaget och möjligheten för att trygga närmiljöer för lek och rekreation tillskapas.
- Åtgärd för att motverka brist på tillgänglighet till bostadsnära park inom 300 meter löses utanför planområdet genom avtal kring upprustning av parkytan Hälleflundreplan strax norr om Hälleflundregatan.
- Möjligt skulle strandpromenaden kunna komplettera med ytor för lek och samspel, här behöver dock säkerhetsaspekter vägas in.
- Det lokala klimatet med vind och buller från småbåtshamn och närliggande verksamheter vid fiskehamnen har delvis beaktats i gestaltningen. Säkerhetsrisker har beaktats i relation till områdets närhet till vattnet..
- Hamnen och dess miljöer som kan vara olämpliga platser för barn måste finnas kvar. Hur man förhålla sig till dessa områden beaktas och bör uppmärksammas vid utbyggnad av förslaget. Åtgärder kan ske inom gatuområdet i den östra delen. Översyn och eventuellt behov av kompletterande åtgärder ses över.

Stadsdel

- Förslaget medför förtätning av bebyggelsen och intensifiering med nya invånare. Av de inflyttade bedöms preliminärt cirka 60 vara barn (0,5 barn/lägenhet). För dessa yngre invånare är det grundläggande att sambanden och kopplingar till stadsdelens är lättillgängliga och välutformade. Fler barn ger ökad anspråk på nyttjande av befintliga rekreationsområden.
- I plan säkerställs möjlighet för nya och befintliga Fiskebäcksbor att träffas. Nya samband bli till och stråk förbinds både från Hälleflundregatan och angränsande strandpromenad i väster. Omgestaltade ytor längs vattnet ska ge plats för möten och rekreation längs vattnet för fler än bara boende. Det motverkar känslan av ett privat bostadskvarter som ligger otillgängligt för allmänheten minska risken till social segregation mellan de olika bostadsområden.

Stad

- Fiskebäck kustområde och Fiskebäcks badet lockar folk från hela staden. Det gör möjligt för lokal samnärvaro samt med och mellan invånare från övriga delar av staden.
Park och Natur förvaltar det närliggande Fiskebäcksbadet och angränsande park och naturområden.

Vardagsliv

Byggnad och plats

- Förslaget tillför bostäder och viss andel verksamheter som ger nya avtryck då fler kommer att röra sig i området och bidra till stadsliv. För bostäderna skapas gemensamma ytor för vardagsnära samvaro och lek. Ytmässigt uppnås dock inte riktlinjerna med 20 kvm/person.
- Förslaget ger möjligt att etablera nya funktioner och verksamheter. Det kan möta upp behovet att komplettera utbudet och variation av service samt aktiviteter för barn, unga och äldre. Fler boende ger underlag till service och skulle på så sätt kunna motverka bilresor för att nå service.
- Viktigt att bevara och införliva dagens "vardagsliv" och användning av platsen särskilt då kopplad till småbåtshamnen här. Etablering av ny strandpromenad i anslutning till bryggorna intill småbåtshamnen kan ge plats åt maritima fritidsaktiviteter; båtliv, fiske.
- Utformningen av den nya bebyggelsen bör utföras så att det blir platser där både boende och besökare vill vara och mötas. Det kan dock finnas säkerhetsrisker för yngre barn att röra sig fritt vid vattnet på egen hand. Miljöerna vid kajen och bryggorna ska därför utformas och bjuda in till säker vistelse (i vuxens sällskap).

Närmiljö

- För att ett fungerande vardagsliv ska kunna komma till stånd så behövs det tydliga och trafiksäkra kopplingar med god gestaltning till kommunal och kommersiell service.
- Kollektivtrafikens utbud bör stärkas vilket framför allt förbättrar rörelsefrihet och trygghet för barn, unga samt äldre. En stärkt kollektivtrafik kan även bidra till ett minskat bilberoende och mindre trafikflöden in i området. Finns stöd för åtgärden då planen skapar ett visst reseunderlag.
- Dock så har dessvärre kollektivtrafiken troligen svårt att konkurrera med bilen i denna del av Göteborg. Därmed kvarstår eller ökar det höga bilinnehavet. Räckvidd och närhet till service och hälsa bedöms som långt. Förslaget kompenserar till viss del genom mobilitetsåtgärder. Avtal tecknas mellan kommun och exploatör.
- Brist på bostadsnära park säkras genom an avtalad upprustning av närliggande parkyta (Hällef Lundreplan) strax utanför planområdet. Vore därutöver positivt med en upprustning av badplatsen.
- Kajen och småbåtshamnen i området utgör mötesplats för närområdet. Befintliga stråk gör det lättillgängligt att nå Fiskebäcks badet. Ur detta perspektiv är det angeläget att hålla området utmed strandlinjen öppen för att förlänga det stråk och den mötesplats som binder samman området i väster samt för småbåtsägarna vid hamnen.

Stadsdel

- Förslaget ger ett visst underlag för befintlig service och eventuell utökning av kollektivtrafik, men samtidigt är det viktigt att stärka och koppla området till de lokala gång- och cykelnätet.

- Upprustning av Hälleflundreplan på andra sidan Hälleflundregatan.

Stad

- Förslaget ger visst underlag för lokal centrumutveckling tillsammans med de omgivande hushållen. Dock finns risk att utbudet inte tillkommer och invånarna även i fortsättningen behöver ta sig ut från området för att utföra inköp av dagligvaror med mer. Att utöka de lokala gång- och cykelnätet till den stadsövergripande nätet samt förstärkt kollektivtrafik är där av viktigt ur ett hela stadens perspektiv.

Identitet

Byggnad och plats

- Platsens med närhet till havet och småbåtliv skapar en särskild karaktär för området. Stadsbilden ändras i och med den nya exploateringen och fler boende tillförs till området och strukturen kan motverka det splittrade intryck som platsen till viss del har idag.
- Den nya bebyggelsestrukturen som delvis hämtar sin form ur omgivande bebyggelse ger förutsättningar för en känsla av tillhörighet i området lokalt med mötesplatsen vid kajen där allmänheten är fortsättningsvis välkommen att röra sig. Möjlighet att etablera lokaler här ger möjlighet för bland annat serveringsverksamheter att etablera sig. En sådan funktion kan uppfylla önskemål som efterfrågats från dagens invånare i dialogerna (Lokalt utvecklingsprogram). Att maritima verksamheter som finns idag skulle kunna fortgå även efter utvecklingen av området skulle bidra positivt till platsens maritima identitet.

Närmiljö

- Kajpromenaden och båtbyggarna bevarar och utvecklar det som idag till viss del kännetecknar platsen. Attraktiviteten höjs då mötesplatser och omgivande ytor görs lättillgängliga.
- Hamnens läge bidrar också till områdets karaktär och historiska förankring.

Stadsdel

- Besökare kommer ges tillgänglighet till att använda ytorna vid vattnet och med förslaget får stadsdelen en förlängning av sin strandpromenad. Småbåtsägarna har fortsatt tillgång till bryggarna och den aktuella identiteten i denna del av Fiskebäck kan bäras vidare tillsammans med Fiskehamnen.
- Lokaler för verksamheter möjliggörs i detaljplanen och stadsdelen har chans att utveckla en ny målpunkt som eventuellt ges ny identitet med tiden. Möjlighet till kaféer och liknande service som tidigare funnits på platsen har efterfrågats från dagens invånare.

Stad

- Förslaget är en förtätning och vidareutveckling av bebyggelsen vid Fiskebäckshamn. Åtgärdena är i linje med planprogrammets riktlinjer som avsåg att stärka hamnområdet och dess karaktär genom att tillföra ny bebyggelse med bostäder, blandade verksamheter och arbetsplatser. Området som bebyggs motverkar inte yrkesfiskhamnens aktiviteter.
- Utbyggnad av kajpromenaden skapar en längre sträcka av sammanhållen promenad längs vattnet. Önskemålen har framförts i det Lokala utvecklingsprogrammet och det är ett av kommunens mål, att i staden skapa närhet till kusten.

Hälsa och säkerhet

Byggnad och plats

- Omdaning av fastigheten med föreslagen bebyggelse medför att flera för allmänheten potentiellt farliga funktioner och verksamheter som idag huserar på platsen, så som exempelvis båtupptagning och truckkörning försvinner.
- Utemiljön och de fria ytorna har hanterats för att skapa goda gestaltade livsmiljöer. Ett gott och genomtänkt mikroklimat kan bidra till att barn, unga samt äldre ges möjlighet att vistas ute till en större grad. Åtgärdena bör även bidra att stärka upplevelsen av trygga miljöer.
- Bullerkälla tillhörande äldreboendets ventilationsanläggningar kommer att åtgärdas av exploatören vid utbyggnad av bebyggelsen.
- Förslagets utbyggnad av bostäder vid vattnet och nytt kajastråk kräver säkerhetsåtgärder av områdena vid vattnet om de ska vara tillgängliga och uppmuntra till aktiviteter för alla åldrar.

Närmiljö

- Närmiljöerna ansluter till gator med biltrafik och vissa varutransporter. Ökad trafiksäkerhet längs Hälleflundregatan genom omdragning av gång- och cykelväg. Åtgärder för äldre är viktiga att uppmärksamma längs denna sträcka, till exempel genom väderskyddade sittplatser.
- Den integrerade trafikinfrastrukturen genererar en större vinning för närmiljön och stadsdelen.
- Fler bostäder längs Hälleflundregatan kan ge en ökad trygghet kvällar, helger med fler ögon mot gatan.

Stadsdel

- Idag saknas en bostadsnära park (enligt Grönstrategin så bör den ligga inom 300 meter från bostad). Behovet bedöms som stort ur ett barnperspektiv då barn som har tillgång till en varierad närmiljö har större förutsättningar att utvecklats psykiskt, fysiskt och socialt. Bristen motverkas genom upprustning av närliggande befintlig parkyta (Hälleflundreplan).
- Inventeringen pekade på att det kan förekomma framtida bullerstörningar och luktstörningar från fiskehamnen idag. I genomförd

bullerutredning i samband med förprovning av planbesked att utveckla Fiskebäcks hamn så bedöms det att bostadsbebyggelsen inte kommer att utsättas för bullerstörningar med påverkan på hälsan.

Stad

- En indirekt påverkan på riksintresset för yrkesfiske skulle kunna frambringas av en eventuell störning gentemot en ny bostadsbebyggelse, dock har inte detta hittills belysts som ett aktuellt problem.
- Kollektivtrafik behöver förstärkas speciellt sett ur barn och ungas perspektiv för att tillskapa en trygg och säker mobilitet mellan bostaden och skola och aktiviteter inom staden. Det bidrar positivt till barns utveckling att kunna röra sig trygg och säkert.

Region

- En indirekt påverkan på riksintresset för yrkesfiske skulle kunna frambringas av en eventuell störning gentemot en ny bostadsbebyggelse, dock har inte detta hittills belysts som ett aktuellt problem.
- Utveckling och förstärkning av kollektivtrafik behövs till övriga staden eller till viktiga knutpunkter för byte till andra kollektivtrafikförbindelser för att underlätta eventuellt pendling till regionen.

Barnperspektivet

Riksdagen har beslutat att inkorporera konventionen om barnens rättigheter i svensk lag den 1 januari 2020. Lagen gäller vid byggnadsnämndens och kommunfullmäktiges beslut i planärendet från årsskiftet 2019/2020, oavsett när planarbetet påbörjades.

En nationell utredning pågår för att kartlägga hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen. Tills vidare finns inga nationella anvisningar om hur lagen ska tillämpas.

Utgångspunkten är barnkonventionens fyra vägledande principer nedan, men alla konventionens 54 artiklar gäller.

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde (Artikel 2),
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn (Artikel 3),
- Alla barn har rätt till liv och utveckling (Artikel 6) och
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad (Artikel 12).

*”**Samspel.** Människan behöver samspela för att överleva. Barn lär sig samspel i leken. Barn och unga behöver platser för möten och samspel där det inte förutsätts att de kan betala eller att de är i en vuxens sällskap. Var finns platser för samspel, möten, lek, lärande, kultur och idrott för barn och unga? Kan*

platser utformas så att trygga, jämställda och jämlika förutsättningar för samspel skapas?” Ur skrift [BKA] BARNKONSEKVENSANALYS barn och unga i fokus1.2 Göteborg Stad.

I den initiala inventeringen, sett ur barn och ungas perspektiv, medför ny bebyggelse ett behov av sammanhängande friytor med möjlighet för lek och samspel. Stadens grönstrategier pekar på behov av bostadsnära park, tillgång till naturlig grönska samt iordningställda lekplatser och rekreationsytor. Stråk behöver utvecklas för att nå park och grönområden som finns tillgängliga i närmiljön och i stadsdelen, exempelvis Fiskebäcksbadet, cirka 500 meter från planområdet. Tillgång till kustlinjen är en tillgång för barnen men finns risker som behöver beaktas i utformande av förslag av stråk vid vattnet.

I barn och ungdomsdialogen som genomföres, i samband med att man tog fram den lokala utvecklingsprogram, kom det fram att det finns behov av fler övergångsställen, fler och bättre underhållna gång- och cykelvägar och förbättra kollektivtrafiken för de äldre barn och unga. En viktig social funktion har kyrkoförsamlingarnas som erbjuder mötesplatser för alla åldrar men att det därtill finns ett behov av mötesplatser särskilt för unga men för äldre.

Åtgärder och konsekvenser

Nedan ges en sammanställning av åtgärderna som har varit möjliga att omsätta i planhandlingarna för att säkerställa planens sociala hållbarhet och barnperspektivet med grund i planens uppsatta målsättningar.

Planförslaget väntas inverka positivt på invånarnas sociala relationer genom att ett nytt sammanhållet kvarter integreras till stadens övergripande gatu- och cykelnätverk med Hälleflundregatan som huvudstråk. Den allmänna tillgängligheten förstärks genom uppförandet av nya stråk bland annat i form av en strandpromenad och dess tillgänglighet till havet. Strandpromenaden här blir en förlängning av den befintliga strandpromenaden inom området väster om planområdet. Att skapa plats vid kustlinjen kan bidra till att införliva den maritima känslan i det nya kvarteret, en identitet många förknippar Fiskebäck med. Förslaget bedöms ha en positiv inverkan på barns hälsa och säkerhet, genom att tillföra allmänna, tillgängliga och säkra stråk som i sin tur ger bättre tillgång till naturområden, parker och hav, en enklare vardag även för personer med funktionsvariationer.

Uppförandet av flerbostadshus utökar bebyggelsen med en bostadsform som är underrepresenterade i Fiskebäck idag samt bistår till mål om minskad bostadsbrist. Planen gör möjligt att etablera utåtriktade verksamhetslokaler med potential för nya mötesplatser inom kvartersmarken. Den nya bebyggelsens tillskott gör möjligt att stimulera till utveckling av ett lokalt centrum.

Barns och ungas bästa har bedömts och beaktats vid framtagande av planförslaget, har fokus givits på att tillgodose barns rätt till hälsa och säkerhet vilket har givit en extra betoning på att tillskapa lek och rekreationsmiljöer samt trafiksäkerhetsaspekter. I plan säkras för en sammanhängande bostadsgård

mellan husen med möjlighet till gemensam rekreation och lek inom kvarteret. Upprustning av befintlig parkyta norr om planområdet för att möta standard för bostadsnära park blir en tydlig åtgärd. Lågbryggor på den allmänt tillgängliga promenad- och rekreationsstråket även kallad strandpromenaden tillför en typ av kantskydd för att öka barnsäkerheten invid vattnet. Den östra lokalgatan ska utformas som gångfartsgata med tydlig koppling vidare mot Hälleflundregatan. Hälleflundregatan ska byggas ut med ny gång- och cykelväg och med tydligare läge för övergångsställe.

Parker och vistelseytor har efterfrågats av allmänheten i samband med tidigare dialoger. Hälleflundreplan (utanför planområdet) kommer att rustas upp och då tillgodose brist på bostadsnära park (nå inom 300 m). Parken integreras till planområdets nya stråk via ett nytt tänkt övergångsställe som leder gångaren ner via den östra kvartersgatan in på strandpromenaden. Parken kan fungera som ett samlande socialt nav i området. Genom att utveckla vistelsekvaliteter på Hälleflundreplan erbjuds boende inom och utanför planområdet en plats för möten och vila i ett skyddat mikroklimat som komplement till vistelse utmed havet. Strandpromenaden och den bostadsnära parken blir två värdefulla tillskott i ett område som i övrigt har brist på allmänna vistelseytor.

Trots att Hälleflundregatan byggs om för att kunna öka med busstrafik så kvarstår behovet för en förbättrad kollektivtrafik. Förstärkning av god tillgänglighet till god kollektivtrafik skulle stödja ett mer jämställt vardagsliv, stärka äldre barns och unga trygga mobilitet samt förbättra tillgängligheten till området med Fiskebäcks hamn som målpunkt och stor arbetsplats i stadsdelen och i staden. Utförande av åtgärder görs till stor genom reglering på plankartan och med tecknande av behövliga avtal, som exploateringsavtal. Byggherren/fastighetsägare utför utbyggnad av allmän plats. Ansvar för allmän plats har Göteborg Stad genom Exploateringsförvaltningen.

Vilka ändringar har gjorts mellan samråd och granskning?

Tillgång till strandpromenaden och kustlinje har ändrats från att ha varit allmän plats/GATA (kommunalt huvudmannaskap) till att inför en andra granskning föreslås uppföras med gemensamhetsanläggning. En gemensamhetsanläggning gör möjligt för allmänheten att beträda området (inom fastighetsrättsliga ram). Denna avvägning och ändring ger lägre måluppfyllelse vad gäller det sociala perspektivet (allmän tillgänglighet) och hållbarhetsperspektivet (lägre teknisk standard) jämfört med en lösning på allmän plats.

Genomförande

Utifrån vad som inkommit från kunskapsunderlag och workshops så har åtgärder utformats för att råda bot på brister eller värna kvaliteter. Mellan samråd och första granskning har SKA/BKA-processens fördjupade inventeringar och målformuleringar tagits vidare och resultatet finns redovisat i åtgärdsplan och har genom bearbetningar av planförslaget har det varit möjligt att implementera flera av åtgärderna kopplade till målsättningarna och säkerställas i plan.

Social konsekvensanalyserna och aspekterna identifierade i barnkonsekvensanalyserna utgör en del av planhandlingarna till detaljplanen, avvägningarna och målkonflikter har hanteras i planeringen. Till viss del formas planförslagets plankarta av de behov och åtgärder som har pekats ut. Genom denna PM som är ett dokumentationsstöd är det möjligt att kunna följa hur åtgärdsplan har tagits vidare. Det är ett stöd för de genomförande förvaltningar efter att detaljplanen vunnit laga kraft att kunna följa upp de åtgärderna som inte har gått att reglera i plan men som ändå kan behöva förmedlas vidare.

Uppföljning av målformulering har, som det beskrivits i tidigare avsnitt, gjorts genom att stämma av att de sociala aspekterna specifika för denna plan. Ett avtryck på den föreslagna planstrukturen är de fria ytor och variation i markanvändningen, bebyggelsens placering och entréer mot gatan skapar möjliga mötesplatser på gator och stråk, en första plats för social samnärvaro. Inom kvartersmarken, den privata sfären, finns bostadskvarteren och bostadsgårdarna (möjligt sammanhängande yta på ca 1200 kvm) som ansluter till *offentliga rum* inom kvartersmarken som omfattar gator, stråk som kopplar till stadens gröna- och blåstrukturerna. Fiskebäcksbadet ligger längs med gång- och cykelbanan väster ut om planområdet.

Sammanfattning

Processerna

Under pågående plan- och SKA/BKA-processen har de sociala aspekterna belysts. Förvaltningen anser att den föreslagna planstrukturen är möjligt att förankra i Fiskebäck och att den kan möta upp några av behoven som stödjer en sammanhållen stad på stadsdelsnivå, lokalt *vardagsliv, samspel och lek* samt *hälsa och säkerhet* för barn och unga samt människor med funktionsvariationer och äldre. Det går dock ej att garantera med dagens underlag om perspektivet om jämställt *vardagsliv* kan uppnås. För att föreslagen stadsutvecklingen längs Hälleflundregatan ska bidra till skapandet av goda sociala förutsättningar för hållbarhet är det dock avhängigt att detaljplanens och även åtgärderna utanför planområdet (Hälleflundreplan) blir genomförda i sin helhet. Viktigt är att speciellt delarna av planförslaget och bebyggelsen som har en utåtriktad funktion och egenskaper att dem gestaltas och utförs så att målen och effekterna om en välintegrerad stadsstruktur (stråk, bebyggelse och platser) inom stadsdelen och den lokala skalan, att dem kan uppnås.

Större del av processen med de sociala konsekvensanalyserna har utgått från arbetet gjort inom inventeringsfasen. Denna fas utgör en av tre steg i SKA/BKA-analysen, de övriga är *målformulering-åtgärder och konsekvensbeskrivning* – inom sociala konsekvensanalyser (SKA) och barnkonsekvensanalyser (BKA). Dessa skeden är del av ett iterativt arbete som tar med de övriga avvägningarna inom planarbetets lämplighetsprövning. Syftet med denna första fas bedömts har uppnåtts vad gäller att genomföra inventeringsfasen - inhämta kunskap och säkra information om kvalitet och behov, i samband med start för planarbetet samt att påbörja planprocessen för

SKA/BKA. Inventeringenfasen har en fördjupande del som utfördes i samverkan med exploatörerna och stadens berörda förvaltningar. Den fördjupade inventeringen har gjort tydligt vikten av de strukturella (rumsliga) värden och faktorer som är av relevans utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv. Resultatet av samverkan med exploatörerna anses ha varit konstruktivt för att skapa en samsyn av målen och peka ut åtgärdsförslag. Som kunskapsunderlag, för att granska föreslaget, anses att processen är genomförd med tillräckligt bra resultat. Inför samråd, och senare inför granskningen, har underlagen från de sociala konsekvensanalyserna stämts av mot detaljplaners syfte och målsättningar och varit del av basen i avstämningar kring utformning av plankartan och berörda delar i planbeskrivningen.

Planförslaget

På en övergripande plan ämnar staden *integrera*, både fysiskt och socialt, det nya kvarteret till Hälleflundregatans stadsutveckling och därmed tillföra urbana egenskaper och karaktär till denna del av stadsdelen. De offentliga rummen, platser och stråk, avser att skapa tillgänglighet och närhet för de som redan bor och verkar i stadsdelen samt nya boenden som kommer till. Vikten av att tillgodose mötesplatser och barnperspektiv har satt präge på planförslaget där gårdsmiljön varit en viktig aspekt att få sammanhängande bostadsgård, tillgänglighet till kustlinje och bostadsnära parken som ska rustas upp. Även säkerhetsaspekter har vägt tungt i förslaget, som då givit avtryck på både trafikutformningsförslaget och strandpromenaden utformning.

Viktiga målsättningar för att skapa goda sociala förutsättningar i planen har varit bland annat stärka att allmänhetens tillgänglighet, och då framför allt till vattnet och kustlinjen, görs tillgängligt. Här avses stråken *strandpromenaden* och kopplingen till Hälleflundregatan (huvudstråk) med förlängd gc-väg ger ökad närhet till andra resurser för rekreation. Genom att binda ihop och förlänga dessa förbindelser underlättar strukturen för gångflödena, och människor ta sig genom området och vidare till målpunkter som busshållplatsen. I helhet återspeglar målen sig väl inom området för kvartersmarken, planeringen gör möjligt att tillföra bostäder med blandade bostadsformer, mötesplatser med tillgång till kustlinjen och gröna rekreationsområden. Småbåtshamnen och gestaltningen av den nya kvarteren har ambitionen att bidra med en uppdaterad maritim karaktären samt ge Fiskebäcks kulturhistoria som fiskeläge ett nytt lager.

Fortsättning återkoppla och utvärdera

Kort anser staden att arbetet med SKA/BKA verktyg har varit till stöd för planens framdrift gällande möjlighet att förankra de större strukturerande åtgärder som staden ansvarar. Inom kvartersmark kommer vissa åtgärder att säkerställas inom exploateringsavtal. Både i aktiva diskussioner och indirekt anser att staden att verktygen för det sociala hållbarhetsperspektivet aspekterna gett ram för att föra diskussionen med exploatörerna. I diskussionerna har det underlättat att kunna beskriva och motivera för exploatörerna avtrycken, planmässigt, och om

det gemensamma ansvaret i genomförandet om planens mål och ambitioner. För stadens arbetsgrupper har underlaget fungerat främst inom stadsbyggnadsförvaltningens processarbete och bearbetningen i att omsätta åtgärdsförslag till konkret avtryck på plankartan. Senare har åtgärder bland annat gett avtryck i gestalningsprinciperna som då utvecklats och kompletteras mellan samråd och de två granskningstillfällen (december 2022 och nu senast mars 2024).

Inför slutskedet med antagande bör de sociala aspekterna återkopplas och utvärderas till de som varit delaktiga i processen, både internt inom staden och de exploatörer som har varit med. Återkopplingen till medborgarna och de som engagerat sig i planarbetet genom sina synpunkter sker återkopplingen bland annat genom denna sammanställning och granskningsutlåtanden.

Inför slutskedet, antagande behöver den samlade SKA/BKA processen utvärderas. Rekommendationer och riktlinjer som gestalningsprinciperna som ska säkra stadsbyggandets kvaliteter i planens genomförandefas, bör framgå hur dem kommer att föras vidare och säkras.

Det kvarstår också att gå igenom ansvarsfördelningen för omhändertagande av de identifierade åtgärder som inte har kunna beaktats inom planarbetet men som ändå är av vikt de stadsdelens och staden som helhet. Detta för kunskapsåterföring och vidare hantering. Här är till exempel barn och ungas perspektiv gällande rörlighet och mobilitet viktigt att uppmärksamma då kollektivtrafiken är en aspekt som detaljplanen inte kan påverka direkt. Lika så de frivilliga mobilitetsåtgärder för att bidra till minskat bilinnehav, minskad bilberoende och mindre trafikrörelser på gatorna. De är frivilliga för exploatörer teckna nu eller följa upp senare vid bygglovsgranskning. Dessa åtgärder uppmuntrar staden att följa upp då de kan bidra till att på sikt ge minskade bilrörelser och då ha mindre påverkan på säkerheten på gång-cykelbanor för barn och unga. Genomförandet av åtgärderna på Hälleflundreplanen skulle medföra att uppfylla målen kring värden/teman *samspel och lek* med hänsyn till att rekreationsytorna berör barn och ungas livsmiljöer. Nya stråk som kan byggas ut är användningstäta gränssnitt mellan bebyggelsen och de offentliga ytor, samtliga stråk och strandpromenaden är viktiga att redovisas hur utformningen säkras med hänsyn till barnperspektivet, utformning och tillgängligheten, (cykelväg) ingår också i detta och är en väsentlig del för att förbättra kopplingen av stadsdelen och till staden.

En avslutande utvärderingen av SKA/BKA-processen och planarbetet utifrån den social hållbarhet kommer att genomföras efter antagen plan.